

G4-1

EDVĪNS BĒRZIŅŠ

VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes priekšsēdētājs,
prezidents



A pzinoties transporta un loģistikas nozares būtisko lomu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī VAS "Latvijas Dzelzceļš" (Turpmāk tekstā – LDz, Latvijas dzelzceļš, uzņēmums) sociālekonomisko ietekmi, uzņēmums pēdējos gados ir mērķtiecīgi strādājis, lai paaugstinātu sociālās atbildības un ilgtspējīgas domāšanas kultūru, pilnveidotu un efektīvizētu pārvaldības procesus un veidotu sabalansētu sadarbību ar ietekmes pusēm.

2017. gadā tika publiskots pirmais ilgtspējas pārskats, kas veidots pēc starptautiski atzītajām Global Reporting Initiative (GRI) G4 vadlīnijām. Tas bija nozīmīgs solis, lai savu izpratni par ilgtspējīgas darbības vērtībām apliecinātu gan plašākai Latvijas sabiedrībai, gan starptautiski. Turklāt būtiski, ka LDz bija Baltijā pirmais nozares uzņēmums, kas uzsāka šādu nefinanšu ziņošanas praksi. Jācer, ka šogad un nākamajos gados to sāks īstenot arī citi uzņēmumi.

2017. gada laikā ir paveikts ļoti daudz, LDz un tā pārvaldītais koncerns ir uzsācis pārmaiņu procesu, kura rezultāti būs redzami turpmākajos gados, taču arī šis pārmaiņas stratēģiskās vadības un uzņēmuma korporatīvās pārvaldības, cilvēkresursu, tehnoloģiskās attīstības un starptautisko partnerību jomā ir balstītas ilgtspējīgas attīstības pamatprincipos.

LDz ilgtspējas pārskats iezīmē lielu daļu šī procesa un dod iespēju iepazīties ar informāciju,

kas uzņēmumu raksturo daudz detalizētāk un padziļinātāk nekā saimnieciskās darbības rezultāti.

Atskatoties uz 2017. gadu gan vietējā, gan starptautiskajā tirgū LDz un visa Latvijas transporta un loģistikas nozare turpināja saskarties ar izaicinājumiem un konkurences saasināšanos starptautiskā mērogā. Taču, par spīti tiem, šajā gadā soli pa solim ir ieguldīts liels darbs, lai paaugstinātu uzņēmuma starptautisko atpazīstamību, nostiprinātu pozīcijas starptautiskajā arēnā, kā arī veicinātu nozares attīstības iespējas Latvijā.

Aizvadītā gada vasarā LDz un Latvijas lielākās ostas pārstāvēja mūsu valsts transporta un loģistikas nozari Kazahstānā notiekošajā starptautiskajā izstādē "EXPO Astana 2017". Tā bija ne tikai dalība ievērojamā starptautiskā izstādē līdzās pasaules ekonomikas līderiem. Izstāde nozīmēja arī iespēju dibināt jaunus kontaktus ar potenciālajiem sadarbības partneriem. Tam bija arī praktisks rezultāts – 16. oktobrī Rīgā sagaidīts pirmais konteinervilciens maršrutā Urumči-Altinkola-Rīga-Roterdama. Šī vilciena organizēšanu var droši minēt kā praktisku rezultātu izstādes laikā notikušajām sarunām ar sadarbības partneriem Kazahstānas dzelzceļā un tā grupas uzņēmumos.



Savukārt no vides tehnoloģiju viedokļa "EXPO Astana 2017" viesus iepazīstinājām ar izstrādāto ūdeņraža lokomotīves prototipu un šī risinājuma potenciālu, kas guva izstādes apmeklētāju, tostarp nozares profesionāļu ievēribu.

Par to, ka LDz ir pamanīts starptautiskajā tirgū un tā veidotie maršruti ir iezīmēti pasaules tranzīta kartē, liecina jūnija beigās noslēgtais sadarbības līgums ar vienu no pasaules ietekmīgākajiem loģistikas uzņēmumiem "DHL Global Forwarding". Tādējādi LDz ir kļuvis par vienu no uzņēmuma partneriem, piedaloties globāli izvirzītā mērķa sasniegšanā – kravu pārvadājumos no Ķīnas uz Eiropu līdz 2020. gadam sasniegt vienu miljonu konteineru gadā. Vienlaikus ar Ķīnas tirgus apguvi LDz 2017. gadā aktīvi darbojās, veidojot jaunus kontaktus Indijā un Irānā.

Lai attīstītu sadarbību ar tālām valstīm, nepieciešamas ļoti ciešas attiecības ar tuvākajiem kaimiņiem. Ikdienā turpinām sadarboties gan ar Krievijas, gan Baltkrievijas kolēģiem. Attiecību stiprināšanas un jaunu sadarbību izveides nolūkā 2017. gada janvārī Minskā atklājām LDz pastāvīgo pārstāvniecību. Tas bija stratēģiski svarīgs solis, kas saistīts ne tikai ar esošo partnerību attīstību, bet arī to, bet arī ar to ka Minskas tuvumā top Baltkrievijas un Ķīnas kopīgi veidots industriālais parks "Lielais akmens". Šī projekta īstenošana ir gan LDz, gan visas Latvijas interesēs, jo kravu pārvadājumu nodrošināšana veicina valsts ekonomikas izaugsmi. Lai nodrošinātu paredzamību pārvadājumu organizēšanā, oktobrī tika noslēgta LDz un Baltkrievijas dzelzceļa vienošanās par kravas ekspresvilciena "Minska-Rīga" izveidi.

Priekšnoteikums turpmākai starptautiskajai attīstībai ir gan konkurētspējīgu pārvadājumu risinājumu, gan infrastruktūras nodrošināšana. Ilgtermiņā to ļaus sasniegt Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija, kas sniegs būtiskas konkurētspējas priekšrocības liela apjoma kravu pārvadājumu organizēšanā. 2017. gada janvārī Ministru kabinets akceptēja Satiksmes ministrijas un LDz piedāvājumu projekta

pirmajā posmā elektrificēt dzelzceļa līniju no Daugavpils un Rēzeknes Rīgas virzienā. Ekspertu veiktie aprēķini liecina, ka projektam būs pozitīva ietekme netikai pēctā pabeigšanas, kad pārvadājumu organizēšana ar elektrovilci kļūs lētāka par patlaban izmantoto dīzeļvilci, bet arī projekta īstenošanas gaitā tas sekmēs vietējās ekonomikas attīstību, paplašinot dzelzceļa nozares netiešo ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību.

Dzelzceļš jau tagad Latvijā ir dabai draudzīgākais transporta veids, bet pēc elektrifikācijas ietekme uz vidi vēl vairāk samazināsies, jo tiks minimizēti kaitīgo izmešu apjomi un ar dīzeļvilci saistīti piesārņojuma riski.

Lai gan netieši, tomēr LDz ir saistīts ar vienu no nākotnes vērienīgākajiem Baltijas valstu sadarbības projektiem – dzelzceļa līnijas "Rail Baltica" izveidi, un tam var būt nozīmīga loma Latvijas kā reģiona loģistikas izcilības centra attīstībā. LDz uz šo projektu raugās cerīgi, jo tas dos iespēju Latvijā veidot divu dažādu platumu sliežu ceļu savienojumu, kas ļaus apstrādāt vēl lielāku apjomu kravu no dažādiem pasaules reģioniem, kā arī attīstīt efektīvu sadarbību ar Rietumeiropas partneriem.

Gan liela mēroga infrastruktūras projektu īstenošana, gan ikdienas darbības nodrošināšana ir iespēja, tikai pateicoties uzņēmuma darbiniekiem, kuri ir galvenā LDz vērtība. Ņemot vērā, cik sarežģīts bijis 2017. gads, ir jāteic paldies visiem uzņēmuma un koncerna darbiniekiem, kas ne tikai izpratuši situāciju, bet arī aktīvi iesaistījušies jaunu risinājumu izstrādē gan piedaloties uzņēmuma nākotnes stratēģiskā pozicionējuma izstrādē un ar to saistītu iniciatīvu izveidē, gan iesaistoties ikdienas darba procesa uzlabojumu veikšanā, izmantojot "LDz Ideju banku".

LDz ir Latvijas uzņēmums un ar Latvijas vārdu "Latvijas" savā nosaukumā īpaši lepojami, bet vienlaikus izjūtam lielu atbildību. Kaut arī uzņēmuma izaugsmes un attīstības pamatā ir sekmīga starptautiskā sadarbība,



tomēr uzskatām, ka jāattīsta arī iekšējais tirgus, kam 2017. gadā veltījām īpašu uzmanību, un rezultāti tam redzami gada pārskata datos. Iekšzemes pārvadājumu apjoms gada laikā pieaudzis par 10%. Cieša sadarbība veidojās ar graudkopības uzņēmumiem, kuru vajadzībām tika izveidots īpašs sezonāls lokveida maršruts graudu kravu nogādāšanai no Zemgales uz Rīgas ostu. Tādējādi, sadarbojoties nozaru uzņēmumiem, pārvadātājiem un ostām, pārliecinājāmies, ka iekšējā tirgū ir vēl neapgūts potenciāls, kuru vērts attīstīt nākotnē.

Ilgtermiņā saskatām arī iespējas sadarbībā ar AS "Pasažieru vilciens" attīstīt iekšzemes pasažieru pārvadājumus, dodot iespēju efektīvas sabiedrības mobilitātes plānošanā izmantot dzelzceļa infrastruktūru.

Atgriežoties pie ilgtspējas un pārvaldības – ir gandarījums, ka, neraugoties uz nozares izaicinājumiem un sarežģījumiem, eksperti 2017. gadā atzinīgi novērtējuši LDz sniegumu. Saskaņā ar "Prudentia" un "NASDAQ Rīga" veidoto ikgadējo Latvijas vērtīgāko uzņēmumu sarakstu, LDz vērtība kopš 2007. gada ir pieaugusi 3,8 reizes, un tas atzīts par ceturto vērtīgāko uzņēmumu Latvijā. Ilgtspējas indeksā esam saņēmuši zelta kategorijas novērtējumu, bet mūsu meitas sabiedrības SIA "LDz Cargo" un SIA "LDz Ritošā sastāva serviss" – sudraba un bronzas godalgas. Šie novērtējumi rada pārliecību, ka, domājot ilgtermiņā, spēsim pārvarēt jebkādus īstermiņa izaicinājumus.

“2017. gada pieredze liecina – ir jābūt drosmīgiem doties pretī jauniem un ambicioziem mērķiem. Mēs strādājam nozarē, kurā ik dienas pārliecināmies, ka ne ģeogrāfiski, ne attīstības ziņā nekas nav par tālu, un šo gadu veltīsim jaunām stratēģiskām iniciatīvām un darbiem, kas to apliecinās. 2018.gadā ikviens varēs pārliecināties, ka “Latvijas dzelzceļš” mainās, soli pa solim īstenojot uzlabojumus ikdienas procesos un vienlaikus – izvirzot jaunus, tālejošus mērķus izcilībai loģistikas, tehnoloģiskās attīstības, nozares izglītības un citās jomās.”

